

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТУРИЗМА“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: **“ВЪВЕДЕНИЕ В ТУРИЗМА”;**

ЗА СПЕЦ: **„Туризм“; ОКС „бакалавър“**

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: **2; СЕМЕСТЪР: 4;**

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: **270 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.**

КРЕДИТИ: **9**

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	(45)	(3)
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	(30)	(2)
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	(195)	-

Изготвили програмата:

1. ....
(проф. д-р Марин Нешков)

2. ....
(доц. д-р Велина Казанджиева)

Ръководител катедра „ИОТ“ : .....
(проф. д-р Таня Дъбева)

I. АНОТАЦИЯ

“Въведение в туризма” е основна профилираща дисциплина за студентите от спец. “Туризм”. Целта на обучението е придобиване на теоретични знания като основа на останалите специални дисциплини, в които те се разширяват и доразвиват. Тези знания се очаква да формират разбиране за: процесите в съвременния туризъм и определящите ги фактори; неговата комплексна роля и значение; характеристиките му като икономическа система и формирането на политиката спрямо него. Съдържанието ѝ обхваща: общи въпроси от теорията за туризма, икономиката на туризма и неговото институционализиране и регулиране. Специално внимание се отделя и на туризма в условията на различните пазарни структури. Получените знания намират отражение във формирането на компетенции за: анализ на тенденциите и проблемите в туризма; изследване на промените в туристическото потребление; определяне на насоките за повишаване на икономическата роля и значение на туризма; формиране на туристическата политика и др.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ПОЯВА И РАЗВИТИЕ НА НАУКАТА ЗА ТУРИЗМА		3	0	3
1.1.	Обективни исторически предпоставки			
1.2.	Основни етапи и съвременни тенденции			
1.3.	Взаимовръзки с другите науки			
1.4.	Науката за туризма в България			
ТЕМА 2. СЪЩНОСТ И ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА		3	2	5
2.1.	Проблеми при дефинирането на понятието “туризъм“			
2.2.	Същностна характеристика и определение на туризма			
2.3.	Основни видове и форми на туризма			
ТЕМА 3. ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА		3	2	5
3.1.	Обективни предпоставки за поява и развитие на туризма			
3.2.	Основни етапи в историческото развитие на туризма			
3.3.	Водещи тенденции и перспективи за развитие на туризма			
3.4.	Фактори, определящи развитието на съвременния туризъм			
ТЕМА 4. РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА ТУРИЗМА		3	2	5
4.1.	Методически основи за анализ и оценка			
4.2.	Икономическа роля и значение на туризма			
4.3.	Неикономически аспекти на ролята и значението на туризма			
ТЕМА 5. ПРОБЛЕМИ И КОНФЛИКТИ В СЪВРЕМЕННИЯ ТУРИЗЪМ		3	3	6
5.1	Сезонност на туризма			
5.2	Масовият туризъм и природната среда			
5.3	Конфликти в отношенията “туристи-местни жители”			
5.4	Туризмът и антихуманните явления			
5.5	Концепцията за устойчиво развитие на туризма			
ТЕМА 6. ТУРИСТИЧЕСКО ПОТРЕБЛЕНИЕ		3	2	5
6.1.	Туризмът като индивидуално и обществено потребление			
6.2.	Туристически потребности и мотиви			
6.3.	Индивидът като субект на туристическо потребление			
ТЕМА 7. ТУРИСТИЧЕСКО МЯСТО		3	2	5
7.1.	Определение и особености			
7.2.	Фактори и детерминанти, определящи туристическото място			
7.3.	Типология на туристическите места			

ТЕМА 8. ТУРИСТИЧЕСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ		3	2	5
8.1.	Обща характеристика и определение			
8.2.	Типология на туристическите предприятия			
8.3.	Роля на предприятието за удовлетворяване на туристически потребности			
9. ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТ		3	2	5
9.1.	Същностна характеристика и определение			
9.2.	Видове и форми на туристическия продукт			
9.3.	Съдържание и структура на туристическия продукт			
ТЕМА 10. ОСНОВНИ “ПРОИЗВОДСТВЕНИ” РЕСУРСИ В ТУРИЗМА		3	2	5
10.1	Природни и антропогенни туристически ресурси			
10.2	Материални ресурси			
10.3	Човешки ресурси			
10.4	Финансови и капиталови ресурси			
ТЕМА 11. ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ НА ТУРИЗМА		3	3	6
11.1	Същност и особености			
11.2	Критерии и показатели за измерване и оценка			
11.3	Мултипликационният ефект в туризма			
11.4	Насоки за повишаване на икономическата ефективност на туризма			
ТЕМА 12. ТУРИСТИЧЕСКА ПОЛИТИКА		3	2	5
12.1	Системна характеристика на туристическата политика			
12.2	Цели и средства на туристическата политика			
12.3	Типология и съдържание на туристическата политика			
ТЕМА 13. СУБЕКТИ НА ТУРИСТИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА		3	2	5
12.1	Обща типология и характеристика			
12.2	Международни туристически организации			
12.3	Национални туристически организации			
12.1	Регионални и местни туристически организации			
ТЕМА 14. ПЛАНИРАНЕ НА ТУРИЗМА		3	2	5
14.1	Понятие за планиране на туризма			
14.2	Система за планиране на туризма			
14.3	Технология на планиране в туризма			
ТЕМА 15. ТУРИЗМЪТ В ОСНОВНИТЕ ПАЗАРНИ СТРУКТУРИ		3	2	5
	Конкуренция и монополи в туризма - особености			
	Монополни структури в туризма			
	Други форми на обединяване и сътрудничество в туризма			
Общо:		45	30	75

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Защита на курсова работа по зададена тема	1	90
1.2.	Литературен обзор	1	20
1.3.	Домашна работа - писмена по зададена конкретна задача	1	20
Общо за семестриален контрол:		3	130
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	65
Общо за сесиен контрол:		1	65
Общо за всички форми на контрол:		4	195

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. **Нешков, М., Ст. Маринов, В. Казанджиева (2014).** Въведение в туризма. „Наука и икономика”, Варна.
2. **Нешков, М. и к-в. (2007).** Въведение в туризма. “Наука и икономика”, ИУ Варна.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

3. **Нешков, М. (2012).** Туристическа политика. “Наука и икономика”, ИУ Варна.
4. * * * * **(2016)** Кръгла маса «Специализирани видове туризъм – предизвикателства и перспективи». Научни трудове, том LX, кн. 1/2016, АИ на Аграрен университет, Пловдив.
5. * * * * **(2015)** Международна кръгла маса «Тенденции и предизвикателства пред глобалния туризъм». Сборник научни статии, УНСС, София.
6. * * * * **(2015).** Сборник доклади на международна научна конференция послучай 50-години специалност «Туризъм» и кат. «ИОТ», „Наука и икономика”, Варна.
7. * * * * МТ <http://www.tourism.government.bg/>
8. * * * * НСИ <http://www.nsi.bg>
9. **Dreyer, A. (2010).** Wandertourismus: Kundengruppen, Destinationsmarketing, Gesundheitsaspekte. . OldenbourgVerlag, München.
10. **Dreyer, R. Mühlnickel, E. Miglbauer.** (Hrsg.) **(2010).** Radtourismus: Entwicklungen, Potentiale, Perspektiven. OldenbourgVerlag, München.
11. **Freyer, W. (2011).** Tourismus.Einführung in die Fremdenverkehrsökonomie.10., überarb. u.aktual. Auflage, OldenbourgVerlag, München.
12. **Letzner, V. (2010).** Tourismusökonomie. Volkswirtschaftliche Aspekte rund ums Reisen. OldenbourgVerlag, München.
13. **Kastenholz, E., Celeste, E., El. Figueiredo e.a. (2014).** Reinventar o Turismo Rural em Portugal. Cocriação de experikncias turhsticas sustentáveis. Aveiro: UA Editora.
14. **Mundt, J. (2013).** Tourismus. 4. Überarb. u. ergänzte Aufl., OldenbourgVerlag, München.
15. **Steinecke, A. (2010).** Populäre Irrtümer über Reisen und Tourismus. OldenbourgVerlag, München.
 * * * * Annals of Tourism Research, 1990-2015.
 * * * * Turizam, Zagreb, 1993-2016.
 * * * * Tourism towards 2030. Global overview. UNWTO, Madrid, 2011.
 * * * * UNWTO <http://www2.unwto.org/en>
 * * * * WTTC: <http://www.wttc.org/>